

Розвиток системи обліку на основі концепції BIG DATA

В останні роки якісне удосконалення програмних та технічних засобів (засоби аналізу зі штучним інтелектом, роботизовані та кібер системи, Big Data, Інтернет речей тощо), які починають використовуватись в діяльності облікових фірм та облікових підрозділів підприємств, створюють необхідні передумови для поступової трансформації облікової практики. Такі засоби повністю усувають одні та значно удосконалюють інші бізнес-процеси підприємства, що стосуються процесів обробки даних та інформації, сприяючи формуванню нової моделі організації обліку, про що зазначають такі вітчизняні вчені як І.Л. Грабчук, Г.І. Ляхович, С.Ф. Легенчук, В.В. Муравський, А.А. Пилипенко та ін.

Одним із таких засобів є концепція Big Data, яка стосується вивчення великих обсягів даних та інформації, для обробки яких необхідно використовувати нестандартні аналітичні інструменти, методи та програмні платформи (R-Programming, Altamira LUMIFY, Apache Hadoop, MongoDB, RapidMiner, Apache Spark, Microsoft Azure, Zoho Analytics та ін.). Впровадження поняття «Big Data» виникло внаслідок експоненційного зростання обсягів і джерел даних, технологічної та програмної інфраструктури, що забезпечує їх створення, та характеризуються такими основними властивостями: великий обсяг даних, що потребує збереження, обробки та аналізу; різноманітність видів даних; різний ступінь вартості здійснення операцій з ними; різний рівень перевірюваності та безпеки даних; різний рівень їх достовірності; висока швидкість генерування потоків даних. Для їх обробки та аналізу необхідні спеціалізовані та надпотужні інструменти, які можуть враховувати всі особливості їх видів та типів, обсяги, швидкість виникнення та змін.

На думку Дж. Уоткінс [1] концепція Big Data впливає на систему обліку в наступних аспектах: доступ у реальному часі (виконання облікових завдань в режимі реального часу); аналітика даних (збільшення обсягів суттєвої інформації для передбачення майбутніх результатів); ідентифікація ризиків (високий рівень ідентифікації загроз через доступ до більшого обсягу даних в реальному часі, мінімізація використання допущень та припущень); візуалізація даних (покращує виявлення закономірностей, порушень та винятків); аудиторська аналітика (покращення процесу виявлення винятків, точок ризику та зон більшого рівня ризику, покращуючи прогнозування). Таким чином, використання Big Data, в цілому сприяючи удосконаленню системи управління підприємством, дозволяє удосконалити процедури збереження та обробки облікових даних, взаємодію з різними видами контрагентів, кількісно та якісно покращити процеси формування управлінської та фінансової звітності та забезпечити більшу впевненість щодо її достовірності внутрішнім та зовнішнім стейкхолдерами підприємства.

Використання Big Data для удосконалення процесів управління підприємствами в умовах сьогодення, виходячи з технологічних та організаційних складнощів даної концепції управління даними, поставила перед вченими, які вивчають процес функціонування системи бухгалтерського обліку, ряд завдань, що потребують вирішення:

1) Розвиток систем аналітики Big Data для одержання більших обсягів інформації, що дозволить передбачити майбутні події та результати діяльності підприємства, сприяючи автоматизації процесів прийняття професійних суджень та їх реалізації на більш якійсній та аналітично-обґрунтованій основі;

2) Які саме аналітичні інструменти мають використовуватись для аналізу Big Data, щоб покращити систему інформаційної підтримки прийняття рішень на підприємствах, зокрема, в частині прийняття прогнозних рішень та рішень стратегічного спрямування?

3) Яким чином має бути удосконалена система організації бухгалтерського обліку на підприємствах в частині обробки, перетворення та аналізу Big Data?

4) Як удосконалення процесів збереження, обробки та аналізу Big Data сприятиме удосконаленню функціонування служби внутрішнього аудиту підприємства?

5) Якими новими компетенціями повинні володіти облікові працівники підприємства, виходячи з необхідності обробки та аналізу Big Data?

6) Яким чином може бути удосконалена методологія бухгалтерського обліку, реалізована в системі облікових стандартів, в результаті використання концепції Big Data?

7) Які ризики можуть виникати в процесі використання обліковими працівниками підприємств Big Data?

Таким чином, впровадження концепції Big Data в діяльність сучасних підприємств відображає поступовий перехід від обробки звичайних корпоративних даних на користь Big Data, розширюючи інформаційний обліковий простір підприємства та забезпечуючи облікових працівників новими підтверджуваними та доказовими даними і фактами через використання інструментів та засобів обробки Big Data, а також удосконалюючи процеси обміну ними та їх представлення для різних груп стейкхолдерів. Використання сучасного інструментарію для обробки та аналізу Big Data дозволяє підвищити рівень структуризації даних, глибину їх обробки та широту охоплення даних (шляхом долучення нетрадиційних джерел), які можуть використовуватись для розв'язання нестандартних завдань, обґрунтування рішень, моніторингу та контролю, в цілому сприяючи підвищенню ефективності діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Watson J. (2022). How Big Data Is Impacting Accounting Firms in 2022. URL: <https://www.acecloudhosting.com/blog/how-big-data-impacting-accounting-firms/>